

Sygn. akt V CSK 27/19

POSTANOWIENIE

Dnia 14 maja 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z wniosku P. S.A. w K.
przy uczestnictwie H. D.
o ustanowienie służebności przesyłu,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 14 maja 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki
od postanowienia Sądu Okręgowego we W.
z dnia 24 lipca 2018 r., sygn. akt II Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy we W. oddalił apelację uczestniczki postępowania H. D. od postanowienia Sądu Rejonowego w O. z dnia 11 stycznia 2017 r., którym Sąd ten ustanowił na rzecz wnioskodawcy P. S.A. w K. służebność przesylu obciążającą nieruchomość położoną w S., gm. S. obejmującą działki nr [...]/1 i [...]/2, dla których Sąd Rejonowy w O. prowadzi księgę wieczystą nr [...], stanowiącą własność H. D., polegającą na prawie do założenia i przeprowadzenia przez nieruchomość wielotorowej dwunapięciowej linii energetycznej wraz z wszelkimi obiektami i urządzeniami niezbędnymi do jej eksploatacji, napraw, konserwacji oraz całodobowego dostępu w niezbędnym zakresie w ramach obszaru pomiędzy skrajnymi przewodami stanowiącymi pas gruntu o powierzchni 70 m i zasądził od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki postępowania kwotę 4.297 zł jednorazowego wynagrodzenia za ustanowienie służebności.

Uczestniczka w skardze kasacyjnej powołała podstawę przewidzianą w art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c., a we wniosku o przyjęcie tej skargi do rozpoznania wskazała przyczynę objętą art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Stwierdziła, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona ze względu na rażące naruszenie przez Sąd Okręgowy art. 305¹ oraz art. 305² § 1 k.c. poprzez uznanie, że wnioskodawczyni udowodniła w sposób dostateczny, że jest właścicielem posadowionych na nieruchomości uczestniczki urządzeń przesyłowych, w sytuacji gdy nie uzyskała w odniesieniu do tych działek pozwolenia na budowę napowietrznej linii elektroenergetycznej. Oczywista zasadność skargi wynika także z rażącego naruszenia powyższych przepisów poprzez uznanie, że w ramach wynagrodzenia za ustanowienie służebności nie można rekompensować szkody, jaką ponosi właściciel nieruchomości obciążonej, również w obszarze wykraczającym poza pas gruntu wyznaczony dla wykonywania służebności.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została jako nadzwyczajny środek prawny, służący od prawomocnych orzeczeń, którego celem jest ochrona interesu publicznego, polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju

judykatury. Założenie to może być zrealizowane jedynie poprzez powołanie i uzasadnienie istnienia co najmniej jednej z przesłanek wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Nie jest rolą Sądu Najwyższego, nie będącego trzecią instancją sądową, korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej sprawie, nawet gdyby w rzeczywistości miały one miejsce. Sąd Najwyższy bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie przez skarżącego istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przyczynie oczywistej jej zasadności wymaga od skarżącego wykazania, że zaskarżone orzeczenie zapadło z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad prawa, widocznym od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy i dłuższych dociekań. Naruszenie prawa powinno mieć charakter szczególny i kwalifikowany (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49; z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, niepubl.; z dnia 23 listopada 2010 r., III UK 10/11, niepubl.). Nie spełnia przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania jedynie powołanie naruszenia konkretnego przepisu prawa, ale sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego rozstrzygnięcia (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004, nr 13, poz. 230; z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 38/06, niepubl.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, niepubl.).

Analiza wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie pozwala na stwierdzenie, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Skarżąca we wniosku w istocie ograniczyła się do stwierdzenia, że doszło do rażącego naruszenia przepisów 305¹ oraz art. 305² § 1 k.c. przez Sąd Okręgowy na zarzucanej podstawie, nie przedstawiając żadnej argumentacji na uzasadnienie tego zarzutu. Również konfrontacja lakonicznego stwierdzenia skarżącej z treścią uzasadnienia zaskarżonego postanowienia nie pozwala na przyjęcie, że została

wykazana oczywista zasadność skargi. Powołując się na naruszenie przepisów prawa materialnego art. 305¹ oraz art. 305² § 1 k.c. skarżąca zmierza w istocie do zakwestionowania podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, co w myśl art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c. jest niedopuszczalne. Rażącego naruszenia tych przepisów upatruje bowiem w uznaniu, że wnioskodawczyni udowodniła w sposób dostateczny, że jest właścicielem posadowionych na nieruchomości uczestniczki urządzeń przesyłowych. Skoro Sady *meriti* uznały, że prawo własności linii zostało udowodnione w oparciu o inne przedstawione przez wnioskodawczynię dowody niż pozwolenie na budowę napowietrznej linii elektroenergetycznej, którego brak skarżąca zarzuca, nie można przyjąć, że wykazała ona oczywistą zasadność skargi na tej podstawie. Nie dowiodła także kwalifikowanego naruszenia przepisów art. 305¹ oraz art. 305² § 1 k.c. na drugiej wskazanej podstawie. Ograniczyła się do stwierdzenia, że wynikało ono z uznania przez Sąd Okręgowy, że w ramach wynagrodzenia za ustanowienie służebności nie można rekompensować szkody, jaką ponosi właściciel nieruchomości obciążonej w obszarze wykraczającym poza pas gruntu wyznaczony dla wykonywania służebności. Stwierdzenia tego nie poparła żadną argumentacją. Z uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia wynika natomiast, że Sąd Okręgowy wyraził pogląd przeciwny i wskazał, że w zakresie wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu może być ujęte także odszkodowanie za inne straty majątkowe, które mogą powstać na skutek posadowienia urządzeń przesyłowych, o ile taka szkoda wystąpiła, czego jednak uczestniczka postępowania na żadnym etapie postępowania nie wykazała.

W postępowaniu przed Sądem drugiej instancji nie doszło do nieważności postępowania, której przyczyny Sąd Najwyższy bierze pod rozagę z urzędu, stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.